

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120243687
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120243687.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Eduarda Valenčina a JUDr. Marianny Hirkovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej A. A., nar. XX.XX.XXXX, B. XXXX/XXX, XXX XX C., o zaplatenie sumy 3.339,39 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 2Csp/74/2020 - 78 zo dňa 01.07.2021 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v jeho napadnutej časti, t. j. okrem výroku I.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 1.953,33 Eur spolu s 5,00 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.953,33 Eur od 23.03.2019 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á voči žalovanej n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 17 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 52 ods. 1 až 4, § 54 ods. 2, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 2 písm. g), § 2 písm. i), § 9 ods. 1 a 2, § 11 ods. 1 písm. b), § 19 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 92 ods. 8 Zákona o bankách, § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., § 255 ods. 2 a § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

V odôvodnení konštatoval, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 3.339,39 Eur spolu s 5,00 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.000,00 Eur od 23.03.2019 do zaplatenia. Uplatnil si aj nárok na náhradu trov konania. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu - bankou a žalovanou bol založený záväzkový vzťah, a to zmluvou o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver) zo dňa 27.04.2016, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver v sume 2.000,- Eur. Súd prvej inštancie mal preukázanú

aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v tomto spore, a to na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi bankou ako postupcom a žalobcom ako postupníkom zo dňa 22.03.2019, ako aj na základe výzvy banky zo dňa 01.03.2018 doručenej žalovanej dňa 08.03.2018. Súd prvej inštancie podrobil predmetnú zmluvu prieskumu z hľadiska jej obsahových náležitostí a dospel k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje podstatná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s tam uvedenou RPMN, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Vzhľadom na to, že posudzovaná zmluva nespĺňa všetky náležitosti predpísané zákonom o spotrebiteľských úveroch [§ 9 ods. 2 písm. k)], súd prvej inštancie s poukazom na § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch vyhodnotil úver poskytnutý na základe takejto zmluvy ako bezúročný a bez poplatkov s tým, že žalobcovi zo zmluvy patrí len suma, ktorú žalovaná reálne čerpala titulom úveru po odpočítaní toho, čo mu žalovaná zaplatila. Žalovaná v danej veci čerpala titulom úveru sumu 2.000,- Eur a právnenému predchodcovi žalobcu uhradila sumu 46,67 Eur. Keďže úver poskytnutý na základe zmluvy zo dňa 27.04.2016 bol vyhodnotený ako bezúročný a bez poplatkov, žalobca má nárok na zaplatenie sumy rovnajúcej sa rozdielu medzi reálne poskytnutými peňažnými prostriedkami a žalovanou uhradenými sumami, teda na sumu 1.953,33 Eur (2.000,- Eur - 46,67 Eur). Vzhľadom na uvedené, súd prvej inštancie žalobe v tejto časti vyhovel a s poukazom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru žalobu nad sumu 1.953,33 Eur s príslušenstvom zamietol. Súd prvej inštancie nároku žalobcu aj čo do úroku z omeškania vyhovel a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu 1.953,33 Eur s úrokom z omeškania 5,00 % p. a. od 23.03.2019 do zaplatenia. Výrok o trovách konania odôvodnil podľa ust. § 255 ods. 2 CSP s tým, že ustálil, že v spore bol úspešnejší žalobca, ktorý má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 17 %, a to po odrátaní neúspechu (41,50 %) od jeho úspechu v spore (58,50 %).

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku II., ktorým súd prvej inštancie žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobca sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého v Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.04.2016 (ďalej len „Zmluva“) absentuje podstatná náležitosť v súvislosti s tam uvedenou RPMN, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Má za to, že RPMN (v Zmluve uvedená vo výške 22,29%) je nepochybne správna a tak isto v Zmluve sa nachádzajú všetky predpoklady, ktoré boli použité pri výpočte tejto RPMN. Na spotrebiteľský úver preto podľa žalobcu nemožno nazerať ako na bezúročný a bez poplatkov v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. Ďalej žalobca uviedol, že mu nie je zrejмый dôvod čiastočného zamietnutia žaloby a posúdenia úveru ako bezúročného a bez poplatkov, keď zmluva nepochybne obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmluve bol dohodnutý poplatok za poistenie úveru, s ktorým žalovaný mal možnosť sa oboznámiť a v čase uzatvorenia Zmluvy mu bol známy. Tento náklad bol zároveň premietnutý aj do vzorca pri výpočte RPMN. Opätovne zdôraznil, že v Zmluve je uvedený správny údaj o výške RPMN 22,29%, v Zmluve sú taktiež uvedené všetky predpoklady, ktoré boli použité pri jej výpočte (na prvej strane Zmluvy), a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pokiaľ súd prvej inštancie napriek tomu posúdil úver ako bezúročný a bez poplatkov – nakoľko svojím výkladom príslušných ustanovení ZoSÚ ukladá veriteľovi povinnosti, ktoré mu zo ZoSÚ nevyplývajú. Pokiaľ ide o predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, tie sú upravené v ust. § 19 a v prílohe k ZoSÚ. Úlohou predpokladov pre výpočet RPMN je určiť zložky, ktoré majú byť zahrnuté v celkových nákladoch spojených s úverom a zohľadnené pri výpočte RPMN a tiež zabezpečiť, aby bola RPMN počítaná konzistentne v záujme lepšej porovnateľnosti jednotlivých ponúk. Ide o predpoklady ako to, že úver bol čerpaný okamžite, spotrebiteľ plní svoje zmluvné povinnosti včas a pod. Túto zákonnú požiadavku podľa názoru žalobcu plne napĺňa Zmluva v čl. I pričom v rovnakom čl. Zmluvy o úvere sú uvedené aj údaje vstupujúce do výpočtu. Nikde v ZoSÚ sa podľa žalobcu nenachádza požiadavka na uvedenie vzorca výpočtu RPMN. Napokon, uvedený vzorec nie je podľa neho pre priemerného spotrebiteľa zrozumiteľný a nemá preňho žiadnu výpovednú hodnotu. Žalobca má za to, že ak by mal byť náležitosťou zmluvy o úvere aj vzorec, bola by táto náležitosť uvedená medzi povinnými v § 9 ods. 2 ZoSÚ. Na podporu svojich tvrdení poukázal na judikatúru SD EÚ ako aj na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove. Žalobca nespochybnil, že súd

prvej inštancie je oprávnený vykladať právne predpisy, avšak v žiadnom prípade nemožno túto právomoc súdu chápať ako možnosť tvorby práva zo strany súdu, resp. akceptovanie záverov, ktoré z právneho predpisu nevyplývajú. Závery, aké viedli súd prvej inštancie k čiastočnému zamietnutiu žaloby – a to vytváranie povinností veriteľa, ktoré nevyplývajú z právnych predpisov – považuje žalobca za nesprávne a neprípustné. Ďalej namietal, že veriteľ nie je v súlade so zákonnou úpravou oprávnený vypočítať RPMN iným spôsobom (a na základe iných predpokladov), ako podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2 ZoSÚ a tiež predpokladov uvedených v ust. § 19 ZoSÚ. Uvedené predpoklady boli podľa jeho názoru v prejednávacom prípade pretavené do Zmluvy, a preto nemožno súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že uvedenie predpokladov na výpočet RPMN v Zmluve absentovalo. Mal zato, že súd prvej inštancie v takom prípade pojem „predpoklady na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov“ vykladá extenzívne a nad rámec zákonného ustanovenia § 19 ZoSÚ, pričom takýto výklad je podľa názoru žalobcu výkladom „contra legem“ a žalobca sa s ním v žiadnom prípade nemôže stotožniť. Prihliadnuc k obsahu Zmluvy žalobca zastáva názor, že uvedená zmluva spĺňa všetky náležitosti uvádzané v ustanovení ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ. Spotrebiteľ (žalovaný) bol v zmysle požiadavky ZoSÚ zrozumiteľne informovaný o tom kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zmluvy. Žalobca podporne poukázal aj na to, že v obdobnej veci rozhodoval Súdny dvor Európskej únie, ktorý vo svojom rozhodnutí z 09.11.2016 vo veci C- 42/15 judikoval, že porušenie povinnosti veriteľa môže byť podľa vnútroštátnej právnej úpravy sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky, avšak takáto sankcia je primeraná len pri takom porušení povinností veriteľa, ktoré môže sponchybníť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, t. j. napríklad neuvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov, počtu a frekvencie splátok, ako aj neuvedenie prípadnej existencie notárskych poplatkov, požadovaných záruk a poistenia. Za primerané by sa však nemalo považovať, ak pre neuvedenie niektorých náležitostí, ktoré zo zákonných ustanovení ani nevyplývajú a ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, sa bude v súlade s vnútroštátnou úpravou uplatňovať sankcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, čo bude vyvolávať voči veriteľovi závažné následky. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti zmenil, a to tak, že žalobe vyhovie, eventuálne, že rozsudok v jeho napadnutej časti zruší v rozsahu zrušenia vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. a zaviazá žalovanú na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 06.10.2022 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Keďže odvolanie nebolo podané proti výroku I., rozsudok v tejto časti nadobudol podľa § 367 ods. 2 CSP právoplatnosť.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalobcu v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci v napadnutej časti, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd poznamenáva, že nezávislosť rozhodovania súdov sa musí uskutočňovať v ústavnom a v zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 ods. 1 a násl. Ústavy SR a z čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princíпов, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť, a to spôsobom zakotveným v ust. § 220 ods. 2 CSP, ktoré stanovuje základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozsudku a jeho záväznú logickú štruktúru. Odvolací súd uvádza, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 CSP. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, a to v každom štádiu civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

K námietke o nesprávnom právnom posúdení vecí odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany na spravodlivý proces.

Podľa záveru odvolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých prvoinštančný súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý proces ale

pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov. Pod procesným postupom sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní. Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. Postupom súdu možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu (banka) vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľka, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne na posúdenie právneho vzťahu aplikoval ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Je pritom zrejmé, že obsah zmluvy si žalovaná ako spotrebiteľka osobitne nevyjedнала a nemala ani možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť jej obsah.

Keďže právny predchodca žalobcu (banka) a žalovaná dňa 27.04.2016 uzatvorili štandardnú formulárovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere v súlade s ustanoveniami v tom čase účinného zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Tento právny predpis v ust. § 9 upravoval náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. S neuvedením niektorých spájaj sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Súd prvej inštancie poukázal na to, že uzatvorená zmluva neobsahuje náležitosti vyplývajúce z ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

V zmysle ustanovenia § 9 odsek 2 písm. k) ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa ustanovenia § 11 odsek 1 písm. b) ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

Za daného stavu odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu absencie obligatórných náležitostí zmluvy v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 v spojení s § 11 ods. 1 ZoSÚ bol správny.

Súdu prvej inštancie teda nemožno nič vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarca jasne stanovil, že nepostačuje

uviedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej úverovej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedené aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 124/2016 z 03.11.2016).

Pokiaľ žalobca namieta formalistický výklad súdu, tak odvolací súd dáva do pozornosti, že obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g/ cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;“.

Vo vzťahu k RPMN a jej výške, ktorá bola v predmetnej zmluve ustálená vo výške 22,29 % odvolací súd súčasne dopĺňa, že tento údaj nie je správny, nakoľko z obsahu predmetnej zmluvy je zrejmé, že žalobca do výpočtu RPMN nezarátal poplatok za poistenie k úveru ako doplnkovú službu. Zo samotnej formulárovej Prílohy Zmluvy označenej ako Súhlas s Poistením k Úveru nevyplýva, že sa jedná o dobrovoľnú službu, ktorá nemá byť súčasťou RPMN. V texte „Prílohy Zmluvy. Súhlas s Poistením Úveru“ je síce v bode 1. uvedené, že D. A. B. má záujem zabezpečiť plnením z tohto Poistenia Pohľadávku Banky, ale v tomto formulári nie je uvedený žiaden dátum, kedy malo k udeleniu súhlasu s poistením úveru dôjsť, a taktiež je potrebné zdôrazniť, že predmetný formulár nie je opatrený žiadnym podpisom (ani podpisom žalovanej, či podpisom právneho predchodcu žalobcu). Za uvedenej situácie tak odvolací súd nemôže dospieť k inému záveru než je ten, že poistenie k úveru si žalovaná s právnym predchodcom žalobcu individuálne nedojednala, a preto to nie je možné posúdiť ani ako dobrovoľnú službu. Žalobca tak nepreukázal, že išlo o dobrovoľnú doplnkovú službu, a že bez takejto doplnkovej služby, by žalovaná získala spotrebiteľský úver za ponúkaných podmienok. Odvolací súd má za to, že pokiaľ poistenie nie je podmienkou poskytnutia úveru, zmluva musí byť v časti dojednania poistného transparentná a určitá, a to tak, aby bolo nad rámec akýchkoľvek pochybností zrejmé, že spotrebiteľ sa dobrovoľne rozhodol pre poistenie, a to na základe všetkých potrebných informácií, ktoré mu majú byť primerane vysvetlené. V súvislosti so zarátaním poplatku za poistenie do výpočtu RPMN odvolací súd odkazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/98/2017 zo dňa 25.04.2017.

Podľa článku 5 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2. Článok 4 ods. 2 tejto Smernice stanovuje, že hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné.

Požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok by nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale naopak, vzhľadom na to, že systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s podnikateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného vypracovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti stanovenej Smernicou sa musí chápať široko. Vzhľadom na cieľ ochrany spotrebiteľa pred nespravodlivými úverovými podmienkami a na to, aby sa mu umožnilo poznať všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy, dlžník musí pri uzavretí zmluvy poznať všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

Z obsahu zmluvy vyplýva, že poplatok za Poistenie k úveru bol vo výške 1,45 Eur, ktorý sa mal uhrádzať mesačne so splátkou úveru, 95 mesačných splátok bolo vo výške 42,97 Eur, pričom výška poslednej

splátky Úveru, t. j. 96 splátka bola v inej výške než ostatných 95 splátok s tým, že jej výška bola uvedená v Splátkovom kalendári a celková čiastka spojená s Úverom bola v predmetnej zmluve uvedená vo výške 4.121,36 Eur. Z uvedeného je teda zrejmé, že poplatok za Poistenie k Úveru, ktorý žalovaná mala povinnosť mesačne uhrádzať spolu s bežnou splátkou Úveru, nebol zahrnutý do výpočtu výšky RPMN a ani do celkovej čiastky spojenej s úverom, ktorá tak bola v predmetnej zmluve uvedená nesprávne vo výške 4.121,36 Eur. Z daného vyplýva, že v zmluve je nesprávne uvedená nielen RPMN v neprospech spotrebiteľ, ale aj celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, čo má podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy za následok, že tento úver je bezúročný a bez poplatkov, a to od počiatku.

Odvolačný súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 5Co/6/2017 zo dňa 14. 06. 2017 v obdobnej veci, kde zmluva obsahovala aj povinnosť žalovaného platiť poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 1,15 Eur mesačne: „Odvolačný súd sa v plnej miere stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že úver, ktorý žalobca poskytol žalovanej a ktorý ona čerpala, je bezúročný a bez poplatkov, keď úverová zmluva neobsahuje všetky náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. K tomuto záveru postačuje súdom prvej inštancie zistená skutočnosť, že v zmluve o úvere, ktorú strany uzatvorili, absentuje výška celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom vypočítaných na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy, keďže v celkových nákladoch nie sú zahrnuté poplatky za poistenie schopnosti splácať úver, ktoré bolo stranami v zmluve dojednané. Zmluva tak neobsahuje náležitosť v zmysle § 9ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto sa úver považuje podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Preto bola žalovaná povinná vrátiť žalobcovi iba sumu čerpanej istiny úveru, ako o tom správne rozhodol súd prvej inštancie.“. Zároveň odvolací súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 12.12.2017 sp.zn. 1Co/38/2017 v obdobnej veci.

Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (rozsudok *Asturcom Telecomunicaciones*, už citovaný, bod 52).

Princíp ochrany spotrebiteľa vyžaduje transparentnosť zmluvných dojednaní, ktoré sú spotrebiteľovi dodávateľom predkladané k podpisu. Z nich musí byť zrejmé, aké bude finálne finančné zaťaženie príjemcu úveru, lebo len takto informovaný spotrebiteľ môže urobiť spoľahlivú komparáciu na trhu dostupných a ponúkaných úverov bez toho, aby neskôr zistil, že vychádzal zo zámerne skreslených informácií. Problém ochrany spotrebiteľa nespočíva v zákaze obchodných podmienok, ale v možnosti sa s nimi riadne oboznámiť v ich zreteľnom označení, formulácii a možnosti ich po zrelej úvahe akceptovať alebo odmietnuť.

Podľa odvolacieho súdu, nie je ničím výnimočným vysledovať, že súdne konania v rôznych podobách sa stávajú priestorom na sofistikované právne konštrukcie, ktorými sa sleduje obohatenie sa na úkor iného a kým osoba konajúca s takýmto zlým úmyslom vyzerá ako odborne zdatný subjekt, tak obeť takéhoto konania odborne slabý a neskúsený spotrebiteľ je vo výsledku osobou nezodpovednou. Zmysel a cieľ súdneho konania a výkonu spravodlivosti ekvity sa pri nadmerne formalistickom prístupe úplne vytráca. Za všetko hovorí výsledok takéhoto procesu, podľa ktorého je evidentne spotrebiteľ zaviazaný na plnenia z nečestných zmluvných podmienok v násobkoch k výške úveru.

Súd by mal mať na zreteli základný účel konania - poskytnutie spravodlivej ochrany subjektívnym právam účastníkov (porov. spravodlivosť nad formálne znenie zákona, správa prezidenta SR o stave republiky z 18. 06. 2015). Ústavné články o súdnej ochrane čl. 46 a nasl., čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spolu s občianskym súdnym poriadkom predstavujú všeobecné požiadavky spravodlivého procesu. Vzťah práva a spravodlivosti načrtol Český Ústavný súd keď v jednom zo svojich nálezov uviedol: „súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom

právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel toho, ktorého záujmu chráneného príslušnou normou” (porovnaj nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II.ÚS 222/07).

Z dôvodu existujúceho nebezpečenstva, že priemerne obozretný spotrebiteľ to nedokáže, je práve zo strany súdneho dvora judikovaná nevyhnutnosť ex offio súdnej kontroly. Je síce pravdou, že SD EÚ zvýšil nároky na spotrebiteľov a na ich aktivitu (porov. rozsudok C-34/13 Kušionová), ale vo vzťahu k tomu, aby sa snažili a urobili viac pre to, aby sa vec dostala pred súd.

Pokiaľ však už má vec sudca tzv. „na stole“ a preskúmava vec, tak podľa názoru odvolacieho súdu je povinný ex offio reagovať na nečestné konanie veriteľa a nečestné zmluvné podmienky a naplniť tak článok 6 Smernice.

So zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti má odvolací súd za to, že v prípade Zmluvy, ktorá je predmetom tohto sporu, existujú dôvodné pochybnosti o správnosti údajov uvedených v zmluve, najmä o výške RPMN, a teda aj celkových nákladoch spotrebiteľa, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu poistné malo byť zahrnuté do RPMN, pretože nešlo o dobrovoľnú doplnkovú službu. Z týchto dôvodov je podľa odvolacieho súdu plne legitímny záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého žalovanej, a to v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ v zmysle ktorého poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa). Odvolací súd podotýka, že pre záver o bezúročnosti úveru, postačuje aj absencia čo i len jednej z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

V prípade, že by žalobca mal za to, že ochrana poskytnutá spotrebiteľovi zo strany súdu je neprimeraná a nevyvážená, odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.01.2013, sp. zn. 6MCdo/9/2012, podľa ktorého kým rešpektovanie princípu „neznaosť zákona neospravedlňuje“ v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) je potrebné vyžadovať v najvyššej možnej miere, jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj v prípade tohto princípu totiž platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je „princíp ochrany spotrebiteľa“. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, realite praktického života odporuje požiadavka na podrobnú (až detailnú) znaosť právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti, mu nemôže byť na ujmu.

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštalcie okrem výroku I. teda čo vo výroku II. o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, ako aj v súvisiacom výroku III. o trovách konania ako vecne správny postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaná bola úspešná, no v priebehu odvolacieho konania jej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 základných princíпов CSP zakotvujúceho procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštalcie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).